

ALBINA.

Se de două ori în septimana: Joi-a și Domineca; era când va pretinde importanța materialului, va să de trei sau de patru ori în septimana.

Pretul de prenumeratie

pentru Austria:	
pe anu intragu	3 fl. v. a.
„ dimetate de anu	1 „ „
„ patraru	2 „ „
pentru Romanii si strainetate:	
„ anu intragu	12 fl.
„ dimetate de anu	6 „ „

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corepondinti ai nostri, si de adreptulu la Redactiune Alte-Postgasse Nr. 1. unde sunt a se adresa si corepondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditura; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi; era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuale si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linia; repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data se antecipa.

TELEGRAMU.

Redactiunii „Albina“ la Pesta.

Deva, 4 iuniu. Inaugurarea gimnaziului din Bradu, serbata cu tota pompa. Metropolitulu Andreiu ofertu de 2000 fl. Se traiesca!

Presidiulu Representantiei.

Pesta, 23 florariu/4 ciresieru 1870.

„Neuer Freier Lloyd“ merge mai departe in desvoltarea programei sale, de carea pomeniramu in nr. penultimu. Pe cararea acest'a l'insotiesce si foi'a ungarésca „A Hon.“ Amendoune vreu se forme o partita adeveratu liberala, carea se se opuna tendintieloru reactiunarie ce astadi precumpenescu in vietia publica din Ungaria.

Ni place ca „Hon“ o spune luminatu: „Statulu nostru publicu in tierra, nici e regulatu, nici coresponde cu postulatele de constitutiunismu si de parlamentarismu.“

Asia dicemu si noi, de trei ani, si vedimu din firu in peru ca, nu pote se fie constitutiunismu si parlamentarismu pre catu timpu intre stepanitori este contractu pentru apesarea nostra natiunala. Unde minoritatea unei tieri conspira contra majoritatea a o suprematisa impiedandu-i desvoltarea morala si materiala. — acolo veri cate mintiuni s'ar bucinu despre libertate, ce consuetudini si prosperitate, adeverulu remane ca: poporale genu.

Frumosu ni splica foi'a magiara ca la noi domnesce o „majoritate fortiaa“, carea nu pote pasi nainte pre calea libertatiloru, caici veri ce pasu nainte da in man'a poporului o arma materiala si spirituala in contra ei. „A fi ea, majoritatea, liberala, ar fi a se sinucide.“

Diarele niemtiesci din Viena, cele contrarie indreptatirii egali a natiunaltatiloru, facura mare sgomotu cu unu memorandu ce Rieger, corifeulu cehiloru, l'ar fi asternutu lui Moustier, fostulu ministru de esternu alu Franciei, cu privintia la tote natiunaltatile apesate din Austro-Ungaria. In man'a demintiriloru din partea competente, niemtii sustienu existintia acestui memorandu.

Purcediendu de la incidintele acest'a, vedemu in „Reform“ a dlui Schuselka unu articlu intitulatu: „Anca unu memorandu cehicu,“ si subscrisu de primulu luptaciulu alu cehiloru, de Franciscu Palacky. Eca catu de chiaru vorbesce luptaciulu acestu betranu:

„Limbagiulu modernu alu politicei din Viena, e mintiuna gola si insielatiune. Vorbesce fanaticu despre liberalismu, si la parere nu pretinde de la boemi de catu se recunosca constitutiunea si se intre in senatulu imperiale. Dar senatulu, de care e vorba, nu e senatu; constitutiunea, ce o lauda, nu e constitutiune, si liberalismulu lui deocamdata e una dorintia brutala de a domni.“

Betranulu purcede a motivu fie-carea din aceste asertiuni, a areta cati fusera tereiti prin temntie in numele constitutiunismulu austriacu, si conchide ca cehiloru nu li este iertatu a-si da natiunaltatea in servitiulu altei natiuni, ca cehii nu se vor sinucide. —

Despre persecutiunile ovreesce de la Botusiani, marturisescu acum chiar diurnalele gidane, ca n'au fostu persecutiuni, ci numai nisce miscari electorale. —

In Itali'a, bandeles rescolatiloru se

sporescu. Multe vinu inarmate din Sui-tier'a. Pentru a le impiedca, guvernulu italianu a adresatu o nota confederatiunei suitierane, in urmarea careia confederatiunea provoca cantonele a pazi fruntariile, era pe emigratii italiani a-i avisa se locuesca mai in launtrulu tierii. —

Se afirma existintia unei note francesci catra curtea din Roma, prin carea guvernulu francescu dechiaru ca, deca se va prochiamu infalibilitatea, densulu va consideru concordatulu in Francia de de nemicitu, biserica de desfacutu de catra statu, si va retrage armata sa din cetatea eterna. —

Tiarulu Russiei pleca de la Ems catra casa. Regele prusescu a mersu se se mai intelnescu cu Tiarulu odata nainte de plecare.

Libertatea bisericeloru in Ungaria si in partile ce i se anessara.

Regimulu actuale ni-a subtrasu multe din libertatile nostre politice si natiunali.

Dar sunt unii de ai nostri, plecati a marturi ca pentru acele subtrageri ni s'a datu unu picu de desdaunare prin libertatea ce se concesse bisericeloru.

Credemu inse ca acesta libertate nu ajunge a coresponde neci macar cu principiile ce liberalismulu modernu le propaga in privintia bisericeloru, si cari principiile nemitoriuulu Cavour le resuma liberu, in: „Libertate, libertate, libertate“ se fie in stare a ne si desdauna pentru perderile de pre cele lalte terene.

Acesta credintia a nostra voimu s'o motivamu, sperandu ca ne vor intielege toti cati nu s'au imbetatu de frasele cele frumose ce dlu ministru Eotvos le rostise in dieta cu privintia la libertatea confesiuniloru, — frase ce-i atrasera aplause chiar si din strainetate, precum a buna s'ema i-ar atrage desprobare candu strainii i-ar cunoesce si faptele. Nu ni se pote imputa noa romaniloru opusetiune neconditiunata, fie chiar cu pretiulu desconsiderarii adeverului si a meriteloru, de aceea recunoscemu si noi dlu Eotvos ca scie se vorbesca forte frumosu despre libertatea bisericeloru, inse din fapte cauta se-lu rogamu se mai slabescu, ca ne pre ustura.

Se intramu in materia:

A facutu domnulu Eotvos unu congresu pentru ovrei. Anca nainte de congresu, ovreii se cam certau, caici se escasera intre densii doue partite, cu pareri opuse in privintia administratiunei si a unoror ceremonii. Congresulu, darulu eotvosianu, in locu se-i impace, are meritulu d'a fi urcatu cert'a, in catu se se nasca frecari. buna ora cum se intemplara de unadi intr'o sambeta in Vatiu, la cari — cum spune unu diurnalu niemtiescu — participu si rabinulu.

Venimu la liberalismulu lui Eotvos si a legiloru create sub auspiciile sale, in privintia romaniloru de confesiunea greco-orientala.

Nesmintitu ca partea cea mai grea a lucrului era despartirea de ierarchia serbesca. S'a intemplatu acest'a mai nainte d'a veni la putere Eotvos et consortes. Desi era lucrare grea, s'a indeplinitu r'apede, cu invoire comuna, am pote dice: intre aplausele congresului serbescu, incantatu de moderatiunea si portarea deputatiloru romani.

Ce a mai remasu de a se face din opulu de despartire, e caus'a comuneloru

stecate, a despartirii fonduriloru si aloru. La acesta cauza se schimbamulu si ajunse Eotvos cu legea sa, — desi caus'a e mai usiora — delocu i pocu, in catu necum se m'erga rapencasi cea grea de mai nainte, dar neci foia nu merge, nu merge defeliu. In gresu fratii nostri coreligiunari serbii pvescu la tote costele, numai de dragulu duriloru, — era prin comunele amenecate e periclu de frecare la fie-care mentu.

Facea mai bine Eotvos deca din incipiele despre libertatea confessionalu l'ostia mai putiene, dar le practica mai mult.

Anca mai apriatu si-aretara stepanici colorea loru antiliberala in caus'a de autonomia a bisericei romane greco-catice.

Se scie ca metropolitulu romanu gr. cat. din Blasiu, a cerutu de la guvernulu permissiunea a tiené congresu metropolitulu. Nu ve mirati c'a cerutu, — caici si astadi mai sunt multi, cari nu se potu desca de servilismulu seculariu, — actu izvornu de atate rele ce venira p'capulu natiunei romane, — de aceea faa cereri pre plecate, chiar si acolo unde legea nu-i oblega a-si numi actele cumumele umilitoriu de „cerere.“

Si ce a disu ministru? A disu d'ca: Pre Santite Parinte! Nu mi Te unili a-mi face cerere, caici S. Ta ai Teptu? I-a spusu d'ca ca essercerea unu dreptu tocm'a pentru a se permissiune? Nemica de acestea, ei ministru — precum informa „Gaz. Tr.“ — respunde ca ar fi de prisosu unu congresu romanu gr. cat., caici catolicii au deja unu congresu, — celu ungrescu.

Astu-feliu o biserica romanésca e avisata a-si trimite reprezentantii sei in congresulu unei biserice de straina lege si de limba straina. Si cine face asta avisare? E ministru celu ce ne incarca de mai ne cuptusiesce cu frase mari despre libertatea confessionalu.

Biserica romana gr. cat., are dreptu la unu congresu propriu autonomu. Nici canonele, nici istoria (abusulu nu e usu legalu) n'au supus'o bisericei ungresce, era veri unu dreptu naturalu cu atata mai putienu.

Arete dara biserica ungresca se vedemu care e acelu titlu, care o indreptatiesce a-i stepani pre romani!

„Dar sunt amendoune catolice,“ dicu stepanitorii. se ie firm'a catolicismulu pentru a propaga magiarismulu. Dar densii sciu ca romanii combatu magiarismulu, si deca totusi lega catolicismulu de o asemenea ideia combatuta, e semnu ca nu multu li pote pesa de prosperarea catolicismulu, ca nu multu tienu la insasi biserica loru. — Au cine, lovidu in magiarismulu, va pote se aiba pururia destula istestia pentru a nu atinge si firm'a, si vestmentulu catoliceu in carele s'a imbracatu?

Biserica si-are scopulu seu propriu. Ea nu pote servi de medilocu la aspiratiuni profane politice, — nici chiar la aspiratiunile magiarismulu.

Poftimu stepanitoriloru mai multa religiositate, respectu mai mare de scopulu biserice, ca se nu periclite chiar prosperarea catolicismulu, caruia vor se-i servescu.

Era romaniloru li repetimu, ca nici odata nu li este iertatu a-si paresi biserica, de reulu influintiei straine. Deca autonomia ei este atacata, au detorin-

tia se respinga ataculu, dar nu se taie fug'a, dandu preda sortii averi si traditiunii de la parinti.

Se afirmamu tare consciintia drep-turiloru nostre, fie bisericesci fie natiunali, — si pre catu timpu le vom afirma, nimene nu va cuteza se ni le palmesca.

Natiunea romana are doue biserice. Binele nostru cere se exista amendoune, si amendoune romanésce. Numai fiindu doue, se pote incinge o rivalitate nobila intre ele pre calea desvoltarii morali si intelectuali a natiunei romanesce.

Avenu lipsa de acesta rivalitate, pentru ca dens'a accelereza (intetiesce, grabesce) mersulu.

De la Diet'a Ungariei.

Siedint'a casei represen. din 3 Iuniu.

Inainte d'a trece la ordinea dilei se presenta unele petitiuni si E. Simonyi face interpe-latiune catra intregu ministerulu, in care intreba daca esto elu unanima pentru proieptulu de lege referitoriu la organizarea municipieloru seu lasa responsabilitatea numai pe ministru de interne, si cari sunt principiile acelea, ce indamna pe ministeru a primi proieptulu respectivu?

Se va predá ministerulu.

Proieptulu de lege pentru canalulu Franciscu, dupa ce Coloman Szell ca referinte era Coloman Toth ca partinitoriu lu recomanda, se primesce in tote partile sale.

Andrassy presenta legea referitoria la tianata de Mácstete.

Acesta lege publicata se va trimite si casei magnatiloru, si cu atata se incheia siedintia

Din caus'a serbatoriloru catolice, siedintia vitoria se va tiené numai vineri dupa rusalii. —

PROGRAMU.

pentru Adunarea Generale a Asociatiunei natiunale in Aradu pentru cultura poporului romanu. tinenda in Aradulu-Vechiu la 25. Maiu 6. Iuniu 1870. si urmatoriele dile.

A) Agende

I. In d'ia prima:

1. Deschiderea adunarii prin Presiedintele invitatulu din partea adunarii prin o deputatiune, la 9 ore demaneti'a in sala comitatensa; dupa deschidere se potu rosti salutari ocasionale.
2. Raportulu Direptiunei.
3. Raportu specialu in obiectulu sortituru din anulu trecut.
4. Denumirea comisiuniloru necesarie, si dispunere preste motiuni in alte obiecte.*)
5. Alegerea membriloru noiu.
6. Defigerea timpului de actunare pre dlu'a urmatoria

II. In dilele urmatorie:

7. Autenticarea protocolulu siedintiei precedinte.
8. Raporturi comisionale.
9. Alegerea Direptiunei.
10. Preliminariulu de spese pre anulu curinte si instraptiuni speciale pentru Direptiune.
11. Superarea motiuniloru in alte obiecte.
12. Dispunere pentru autenticarea protocolulu siedintiei ultime.
13. Incheierea adunarii cu cuventari acomodate.

B. Ordulu vorbirei.

1. Cei ce voiescu a vorbi, se insamna pe ronu la notariulu desemnatu prin presidiu.

* Motiuni de sine statatorie, in decursulu acestei adunari generale numai asia potu veni sub dezbatare, deca acele sub siedintia dilei prime se vor susterne la presidiu in scrisu.

2. La unu obiectu totu insulu numai odata pôte vorbi, tienendu-se strinsu de acelasi obiectu; totusi celu ce a facutu vre-o motiune, la aceea mai are unu cuventu dupa vorbirile altor'a.

3. Motiune noua nu se pôte face, nainte de ce s'ar enuncia prin presidiu decisulu in obiectulu de mai nainte.

4. Nu au locu personalitatile si taiarea in vorb'a altuia.

5. La grairea presidiului vorbitorulu se retiene de la vorbire.

6. La resunetulu clopotielului se face liniace deplina.

C) Productiune ocazionale.

1. In di'a prima a adunarii generale representatiunea pieselor teatrale „Nunt'a tiere-nésca si Fantasm'a“ prin societatea diletantiloru din Temisior'a acompaniata de corulu vocalo-musicalu alu plugariloru din Chiseten in teatrulu de aicioa.

Inceputulu productiunei sér'a la 8 ore.

2. In di'a a dou'a a adunarii generale petrecerea de saltu arangiata in favoarea fondului asociatiunei, se va tiené la otelulu „crucea alba“, cu care ocaziune se va ascutá si „sortitur'a filantropica“ a obiectelor remase.

Inceputulu petrecerii sér'a la 8 ore.

Directiunea Asociatiunei.

Brasioru 14/26 Maiu 1870.

(Representatiune teatrala.) Piese, ce trup'a de carea pomeni in rondulu trecut, le-a executatu mercuri in 13/25 Maiu, sunt „Paradisierulu“, vodevilu nationalu de V. Alexandri, „Millo Directoru“ comedia vodevila de V. Alexandri si „Penso-Mania“ séu cher'a Nastasia, cantioneta comica, totu de V. Alexandri. Nici un'a nu e de vre-unu cuprinsu insemnatu; in cea d'anteiu se dá ocaziune artistului a infatisá pre gângavulu, si acést'a a facut'o Domnulu Millo cu mare i-tetia; de asemenea a executatu Domnulu Alecsandrescu rol'a tieranului boeritu, si Domn'a Alecsandrescu cea a tieran-pei devenite bogata, fórte bine, pana unde e vorb'a de cantece; aci se vede, ca unu individuu nu pôte intruni tóte darurile.

Pies'a a trei'a, executata numai de Domnulu Millo, asiá de naturalu si in minica cu atá'ta naturalitate, in cátu nici cea mai iscusita mahalageoica din Bucuresci, n'ar poté o face mai bine, acést'a piesa dicu, ni aré'ta o femeia betrana veduva, care ambla a capot'a pensia, argumentandu dreptulu seu la pensiune prin aceea, ca barbatii ei — trei avuse — au fostu la unu boeriu mare sluga in feliu de feliu de ranguri; si cá si cei mai bogati 'si rumpu capetele amblandu a dobandi pensii. Cum dar ar poté tocmai dens'a se remana fora nici unu feliu de recompensa, mai cu séma, ca cunosce tóte treburi casnice ale tuturor boeriloru, ce sunt la cáma.

Lucrulu principalu in aceste trei piese, prin urmare in petrecerea acelei seri, a fostu acel'a cá s'a datu ocaziune privitorulu de a admirá talentulu de artistu alu Domnulu Millo, aretandu-se in trei diverse role, executate un'a mai bine, de cátu alt'a.

Oravitia, 24 maiu 1870.

Dilele acestea se cetia intr'o fóia nem-tiesca din Lugosiu, cá cei din Oravitia insociti si de doi romani au caletoritu catra Pest'a spre a rogá pe d. Szende Bela a pasi la ablegatia in locul reposatului Gránzenstein.

Mie ca unuia care se intereséza, avendu si eu multu pucínulu in apropiarea Oravitiei, mi fu de mirare, de cei doi romani, trimisi ca de straini? m'am nedaitu cá strainii, éra ne vorstá in cale.

Acei doi romani, debue se fia nisce ómeni de vitia vitéza- si mari la punga, pentru cá noi romanii din cerculu Oravitiei ne am fi potutu intielege cu omulu nostru si prin vre-o scrisóre cátu de micutia, crutiandu acele spese pentru altu scopu.

Au dóra cugeta cei doi romani, stulu de ablegatu in cerculu Oravitia, curitate romana, s'au esarandatu pe vietia neromanu?

O Dóme! pana candu se ne inchi si se inbiámu noi la straini, avendu noi i ómenii nostri?

Ve intrebu fratiloru, óre se ne mshinámu si abatemu si acum de la nému sangele nostru?

Am firma sperantia, cá déca altii a situ la lucrare, si noi vom pasi, cá acum i ne am mai indatinatu cu alegerile ablegati, si demandatiunile cu dóue fetie ale unoi altor'a le-am lasá inchise in coperte, cáci ni asiá ne vom sci luptá pentru barbatulu n-nalu, portandu-lu pe bracia si spriginina cu poteri unite si cu caldura neadormitu.

B.

Frontaria militare rom. ban, mai

Onorate Domnule Redactoru! Cu siunea publicarii conspectulu deputatoru a pentru sinodulu eparchialu din Caransebe, — in Nr. 33. alu „Albinei“, vedemu cá ingulu cercu alu XVII. n'a voitú se aléga de tati mireni, — la carea apoi ne fecoti chvarea, cá militarii intr'atát'a se temu de catea sub constitutiunea unгурésca, in cátu e-rescu si de executarea statutulu organicu 'i li s'a publicatu de respectivele comande. D-nule Redactoru! Cumca intregulu cercu'a voitu se aléga — voiu se-mi iéu libertata spune dlui corespondinte din Caransebe, „cá nu e tocni asiá, cáci comun'a Rusc'au votatu cu 70—80 de voturi, si comun'a Fasiu cu 4) de voturi pentru Dnii capitani c. Ioane Popoviciu din Teregov'a, si Georgu Brindieu din Slatin'a; deci cu mirare ni ee de ce n'au reesitu acesti Dni de deputati? pé cá unde numai dóue comune au votatu? Api au nu permite in Ungaria legea unгурésca se aléga deputati la dieta si numai cu 2, dicena dóue voturi, pre-un se votá odata in Transivania? apoi acestia cu peste un'a suta de voturi se nu póta reesi de deputati la unu sinod eparchialu? (Dieta nu ni póte fi de cinosura sínodulu eparchialu, si aci totusi reesira de deputati maiorulu Se racinu si neg. Brancovicu. Nóa, caus'a nu ni este cunoscuta, dar ne-am rogá de dlu fostu comisariu consistorialu Paulu Brancovicu a ni-o aré'tá, cá densulu trebue se scia cum si cine a ascuns'o. — — —

Se mergemu mai departe. Ni diceti Dle Redactoru cá militarii se temu cá prin desfiintierea granitiloru vor veni si densii sub constitutiunea unгурésca; aci debue se dicu cá aveti totu dreptulu, cá asiá este. Militarii nostri doriau si asceptau neincetatu desfiintierea granitiloru, si acést'a nu din alta cauza, de cátu numai se scape odata de sub absolutismulu celu puternicu nemtiescu, — dar acum'a audiendu vaietele confratiloru lorú din provin-tialu, ce provinú din „egal'a indreptaire cea unгурésca“ — acum'a dicu, se temu cá prin desfiintierea granitiloru vor scapá de unu leu — si vor d'a de unu — — —

Domnule Redactoru! Militarii nostri nu s'au feritu de executarea statutulu organicu pentru cá sémana a provincialismu, ci éca de ce s'au feritu si se ferescu: — cá esindu dnii oficiari prin comune ca se publice statutulu, éca asié li-a fostu publicarea lui: „Ómeni! se sciti cá acum'a s'a facutu nisce legi la Ardélu la domnulu metropolitu, cá de acum'a nainte se ve stepaniti voi cu preotii in tóte trebile bisericesci, si tóte sfdiile si proccese ce le veti avé, se vor judecá la domnulu prot'a si la domnulu vladica. Ast'a e publicarea st. org. de catra Dnii oficiari ai nostri, apoi afóra de aceea, singuri dnii oficiari nu voiescu se scia asiá multu de statutu, ci se tienu totu de compagne-comandobeféhl alu lorú, in tóte afacerile bisericesci si scolare, dandu porunci epitropiloru cá au a face asiá si asiá, fora de ar avisá ceva pre celo comiteto parochiali. — Mai departe in intielesulu ordinei comandei militare din Petrovaradinu ddtó 19. Ianuariu a. c. Nr. 8443. din 1869. au respectivele comande companiale se predee cheile de la ladile bisericesci, epitropiloru parochiali conformu statutulu org., dar ce se vedi?! Domniloru comandanti nu li pré place de acea ordina, cáci densii nici pana astadi n'au mai predatu cheile, cu exceptiunea unoru dni comandanti, — apoi vediendu poporulu cá singuri dnii oficiari nu respectéda stat. org. si ordinatiunile comandei militari, din

aceá causa dicu, si elu se feresce de executarea statutulu, temendu-se, cá prin aceea vor fi numai amagiti, cum s'au (i-au?) amagitu cu scól'a cadetiloru si nisce lemne pentru sustinerea bandeí regimentulu. Onóre Dlui capitanu Mersiciu si supertenintelui I. Storch cari ambii, de nationalitate straina fiindu, respectéda st. org. mai bine. Voiu se vi spunu dóue casuri. Dupa cum mi comunicara doi invetiatori din cerculu Orsiovei, a carui comandante e Dlu capitanu Mersiciu, densulu a emisu un'a ordina in cerculu seu, prin carea aduce la cunoscentia comunelor si respective a invetiatoriloru, cá pre viitoriu invetiatorii se nu mai tramita reporturile despre neumblarea prunciloru la scóla respectivei companii, ci de-a dreptulu la comitetulu parochialu, carele va avé a se ingriji pentru aceea, conformu statutulu org. — alu doilea casu: unu invetiatoriu voindu a caletori pre 2 dile afara de comun'a sa, a mersu la dlu capitanu se céra concediu dupa usulu de pana acum'a — dar dlu Mersiciu i respunse, cá se mérga se céra concediu dela presiedintele comitetulu parochialu, si daca acel'a i va dá concediu, atunci si din partea lui i se jérta a caletori. Onóre Dlui capitanu Mersiciu, cáci face acele ce Dnii oficiari de nationalitate romana nu voiescu se intielega, séu intielegendu nu voiescu se urmedie.

Asiu avé multe de a mai dice, dar de astadata incheiu spunendu-li Dloru Oficieri, cá se fie incredintiati, cá au trecutú timpulu acel'a candu absolutismulu stepania in bisericá si scóla, casu in cele lalte afaceri comunale.

Unu graniceriu.

Aradu, 25 maiu.

(Ceremu desluciri despre bani publici)

Pentru Tofaleni au adunatu bani la noi si rss. Domnu Bercianu. Nu ne indoimu cá-i va fi administratu la locul caruia s'a menitu. Dar suntemu multi noi cari nu scimu se fie datu dsa socóta publica despre acesti bani, de aceea ni permitemu a-i cere deslucire in asta privintia. Asceptámu ca socóta se ne convinga, despre ceea de carea nici cá ne indoimu in privintia persoanei, si totodata se ni arete cu cáte conscientia si santientia administrége, ofarte mene administratiune, ca se mai potemu avé faci'a d'a apelá la dens'a in casu de nevoia.

— Ci. —

Din cottulu Temisiorulu, maiu.

In acelu diurnalulu din Pesta ce se dice nationalu, in carele inse ne-am dedatu a vedé cáte unu deacoromanu exnationalu, unu d. corespondinte adresá respectiviloru competinti catova intrebári.

Intréba in interesulu dreptatii si alu ade-verulu, pre D. Inspectoru scolare confes. din Lipova Ioane Tieranu, cá are de cugetu Dsa a pune odata capetu abusulu ce se face in scól'a din comuna Fireghadiu? Are Dsa de cugetu a face ceea de facutu pentru deschiderea concursulu la suplentia invetiatorésea de acolo, dupa prescisele mai nalte, ca se incete odata tergovina.

La intrebarea acést'a voiescu a respunde Dlui corespondinte adeverulu. — Dlu Inspectoru scolare Ioane Tieranu nu face abusuri in scól'a nostra, dar nici tergovina, cáci Dsa nu trimite nici la vre-una statiune scolara suplentii definitivi, ci numai unde e fórte de lip sa, pana la deschiderea concursulu, acolo trimite provisoru; inse nóa nu ni au trimisu fora rogare nici definitivu nici provisoru, precum se vede mai la vale, cáci pre celu primu insusi tatalu seu D. Docinte alu nostru P. D. prin una rogare indreptata directu catra Venerab. Consistoriu, l'au cerutu siasi de suplentu, caruia din partea Venerab. Consistoriu s'au si facutu indetulare, intarindu i-se fiulu seu de suplentu definitivu cu decretu consistoriale dtdo. 1 Iuniu 1867 Nr. 476. deci vediendu ambii cumca cu unu salariu anualu micu nu potú trái, tinerulu recurandu si dobandindu Statiunea docentala a Fibisiului la an. 1869. s'au mutatu acolo. — Pro acestu alu doilea — ginere- seu — carele dela 1869. se deprindea pre langa scolulu seu precum in cele scolare asiá si in cele bisericesci — fiindu D. Docinte fórte morbosu si nepotendu implini detorintiale recerute, au recursu la comitetulu parochialu se lu incheie de suplentu provisoru. Vediendu comit. paroch. lips'a, ca nu cumva scól'a si biseric'a se patimésca vre-o scadere, in 31. Ianuariu 1870. l'au incheiatu, si trimitiendu-se incheierea Dlui Inspectoru cu acea rogare ca se binevoiesca a

intari pre numitulu ginere de suplentu provisoriu numai pana la insanetosierea dlui docinte carele din partea dlui inspectoru s'au si intaritu, éra dupa insanetosiare decumva s'ar invoi la deschiderea concursulu de suplentia — atunci se va deschide. Éca adeverulu.

Acum'a intrebu pre Dlu corespondinte, óre este acést'a abusu? óre este acést'a tergovina? dar ce insemnéza tergovina? voiesce Dsa se dica: cá e speculatiune séu negetiatoria, care ar fi facutu Dlu Inspectoru cu suplentii? acést'a nu e adeveratu, pentru cá in Comun'a nostra atare tergovina nu s'a facutu, precum s'a veditu mai sus, de ór'a ce Dlu Inspectoru nu ni-au impusu cu sil'a nici pre unulu. Óre cuvine-se pre unu protopreutu fórte bravu si zelosu nationalistu, pre carele ilu cunosce tóta lumea inteligenta cá, intru adanci betranetie cu nebosita energia se lupta pentru bunastarea si inffiorarea scólei si a bisericéi nóstre dreptu credinciose, inaintea publiculu fora nici o vina a-lu petá, a-lu negri si a-i atentii védi'a?

Dlu corespondinte — aici me esprimu cu parere de reu pentru cá e romanu — n'a avutu dreptu a atacá persón'a Dlui Inspectoru, nefiindu convinsu despre starea suplentiloru si a docintelui nostru, cu asiá intrebare necuviincioasa si nepotrivita, cu care au nemerita ca cu bát'a in stele. Daru póte fi cá pre insusi Dlu corespondinte ilu intereséza a ocupá postulu de suplentu, séu are Dsa vreunu clientu de avéri la suplentia Fireghadiulu, — ceea ce nici candu nu va fi, — de se póta Dsa asiá solidu nainte de deschiderea concursulu. La noi se cere ca concurentii se cunosca si bun'a cuviintin, cáci au s'o planteze in iniméle copiiloru. Unu membru alu comitetulu parochialu.

Resinari, maiu 1870.

Nepublicandu in intregulu seu responsulu de dato Resinari 9. Fauru 1870, ce am stabilitu mai multi alegatori, contr'a corespondintei din nr. 4. alu „Albinei“, a. c. subscrisa de „unu adeveratu liberalu“, avemu firma convingera, cá veti binevoi a-lu dá acum publicitatii, fiindu prescurtatu, atátu pentru satisfacerea nostra, cátu si pentru chiarificarea adeverulu. Jata-lu in urmatoarele:

In nr. 4. alu préstimatei foi „Albin'a“ vedemu o corespondintia intitulata „Introducerea Statutulu organicu“ de dato Resinari 23. Decembre c. v. 1869, subscrisa „Unu adeveratu liberalu“, ca replica la corespondintia din nr. 94 a. tr. dicendu, cá acea corespondintia a fostu plina de invinuri grele, — ca in aceea cei mai multi vedesca a pofta de insinuatune. — Mai departe dice:

„Vinu a face istoriculu acestu sinodu dupa date autentice si purcese din inima curata si minte drepta.“ etc.

O aruncatura de ochii preste acea corespondintia vedesce, cá acelu d. corespondinte anonimu nu numai cá-i lipsecu datele autentice sel. dar dovedesce, cá e unulu de ceia caror'a li place a se sorvi cu date false si atacuri personale, dupa cum se va constata din urmatoarele:

Par. Protop. F. Panovicu a esitu in comun'a Resinari in 26. Octobre 1869, éra nu in 2. Novembre, dupa cum falsu aré'ta d. anonimu. — Caus'a, cá nu s'a potutu constitui comitetulu bisericescu a fostu d. parochu Sav'a Popovicu carele a fostu cu rondulu in biseric'a vechia, cáci neparticipandu cu poporulu de la acea bisericá, poporulu din biseric'a noua s'au risipitu fora rezultatú si Par. Protop. a lasatu in sarcina preotiméle cénstituirea.

Incercareá din 2. Novembre d'a se constitui a fostu ilegala si contraria §. 9. din st. org. — din cauza, cá nu s'a fostu publicatu cu optu dile mai nainte, cum preserie legea, ci s'a improvisatu numai la voi'a si poft'a Dlui par. S. P. — Imputarile, ce se facu inv. P. B. in acea corespondintia sunt nedrepte si nu i se potú atribui nici densulu nici partidei, de care se tine, ci singuru d. presiedinte deatunci Par. S. P. carele nu a respectatu intru nemica spiritulu din st. org. —

Acea asertiune, cá s'ar fi „escitatu unu inconvenientu flagrante provocatu de inv. P. B.“ e pura insulta cáci numai atunci a inceputu poporulu a murmurá, candu d. presiedinte a vrutu a impune o-lista fabricata de Dsa si inca de vr'o 10—12 companisti a se votá cu aclamatiune contra careia poporulu a protestatu.

Inv. P. B. a facutu numai cate-va observari domnulu Par, S. P., ca densulu pretinde

si propune mai nainte d'a se pasi la lucru, formarea biroului sinodului in sensulu §§. 10 si 14. din st. org. — Impunerea listei cu aclamatiune se se delature si se se lasa votisare libera prin sieduli scrise, ce s'a si primitu.

Par. S. P. superatu de aceste observari se exprima catra poporu, ca inv. P. B. cu acés't'a a vrutu a-lu blamá! — Atunci de nou inv. P. B. dosfasiura poporului, ca nici prin gandu nu i-a trecutu a blamá pre cine-va si cu atát'a mai putinu pre S. P. pentru carele are totu respectulu. — Dar de órace avemu o lege, — aceea trebuie respectata, ca densulu prin observarile sale facute a cerutu aplicarea si respectarea legii, compusa de catra barbatii cei mai destinsi si luminati a bisericii si natiunii nóstre si intarita de Maiestatea sa Imperatulu. — Mai cetesce cei doi §§. 10 si 14. si decliara, ca éta legea vorbesce, éta nu densulu.

Acea asertiune „ca ne mai potendu-se restitui linescea, presied. amesuratu § lui 11. decliara sinodulu de disolvatu,“ e fara basa si umbra de adeveru. — Sinodulu s'a disolvatu din cauza, ca incependu-se votisarea prin sieduli scrise, de siguru d. presied. si inca veri trei favoriti ai sei nu reesiáu alesi in comitetu,

Mirare! ca d. par. S. P. asesorulu consistorialu, se nu tiena nici o sistema normala in ocuparea presidiului si formarea biroului precisata de lege, ci numai se éta troncu cu list'a fabricata de DSa et consortes apoi pentru ca nu i succese a si impune list'a — fara nici unu motivu temeinicu se dech'are sinodulu de disolvatu si inca se se si supere pentru ca i se facu observari si obiectiuni pentru abnormitati si lipsa de tactu. —

Óra déca érá numai invet. P. B. opo-santu, — nu se poteá constitui si organisá comitetulu bisericescu? Ce dici d. anonimu? Pentru ce intr'unu locu in corespondint'a D'tale recunosci partide si intr'alta parte fractiuni? Mai recunosci si dici: „ca audindu-se voci de unii, ca nu ne trebuie preoti invetiati si ca suntemu satui de popi.“ Jatu vocea poporului, ér' nu numai a invet. P. B. — d. anonimu! — a poporului carele are consciint'a drepturilor sale, carele s'a portatu cu moderatiune si tactu mai constitutionalu de catu a D'tale, cerendu respectarea legii si libertatea in alegeri, érá nu voint'a cea arbitraria a consotiloru D'tale. — Déca va fi disu cine-va ceva contr'a popiloru invetiati, a avutu dreptu, aici dd. popi invetiati sunt numai pentrudensii, éta pentru poporu prè pucinu séu mai nimic'a facu. — Din Molit-felnicu, Liturgia, si Chiriacodromionu nu éta, — bá si pe bietulu Chiriacodromionu l'ar umplé prafulu, déca nu l'ar mai ceti preotii cei mai cu pucina invetiatura. — In anulu trecutu fiindu rondulu unui preotu invetiatu tienie catichisare — óre pentru ce nu a tinutu?

Inculpati din reintia si invidia pre invet. P. B. ca e mai multu aplicatu de a infiltra imperachieri, decâtu a se ocupá de inaintarea causei sacre a instructiunii. — Dle anonimu, prin astfelu de ins'nuatiuni false vi dati testimoni de paupertate. — E cunoscuta diligint'a si zelulu, cu care si indeplinesce invet. P. B. chiamarea sa invetiatorésca atátu in scóla câtu si in biserica, in câtu la tóte esamenele a escelatu si a seceratu lauda publica chiaru si in publicitate. — Josu masc'a ipocrisiei d. anonimu! candu esiti la publicitate aretati adeverulu, dar nu insultati.

D. anonimu aréta, ca „o deputatiune de patru persóne din amintit'a fractiune nu intardiá cu o rugare subscrisa de vr'o 20—25 din (6000) etc. — Acea a fostu subscrisa pentru scurtimea timpulu de vr'o 35—40. — aretandu Ven. Consistoriu purulu adeveru. — Ce vré d. anonimu cu numorulu de 6000? ori i-ar placé se votiede si femeile si copiii, si chiamatii si nechiamatii? — poftimu motive!

Mai departe in ironia si intr'unu modu sarcasticu apostroféza: „Par. Mitropolitu nu precum dicu densii, ca i-au primitu rece, li a aretatu cea mai mare afabilitate, denumindu-le pe barbatulu doririloru Par. J. B. tu.

Numesci in ironia pe Par. I. B. barbatulu doririloru. — Noi decliarámn in publicitate, ca asiá si este. — Cáci Dsa ca preotu de 32 de ani in comun'a nóstra au fostu unulu dintre preotii cei mai buni — desí nu dintre cei asiá numiti invetiati. — A fostu si este la gustulu si inim'a poporului Resinarianu, — ca cantaretiu de frunte si oratoru bunu popularu. — E celu danteiu preotu, carele nici odata nu dosesce diu'a — nóptea a dá bolnavulu mangáiere pe patulu doririi.

Par. I. B. s'a luptatu tot-déun'a cu zelu si patriotismu pentru interesele poporului no-

stru, si a portatu mai multi ani procese pentru scóle si alte interese comunale cu spese proprie in compania cu mai multi barbati destinsi si liberali, cu acea dragatoria de sub absolutismu, care din caus'a principieloru sale retrograde si egoistice cu finea anulú 1861 a ca diutu cu rsunetu, restornata de intregu poporulu Resinarianu. — Jata dar, ca par. I. B. pentru noi e barbatulu doririloru, éta pentru Dvóstra e o arma ascutita, care v'a taiatu de multe ori la unghisóra — si de aceea nu-lu poteti suferi dle pseudo — liberalu; vedi numai acum te poroclimu cu ale tale dintru ale tale candu ne-am convinsu, ca cine esti si ca cum te incerci a seduce opiniunea publica.

Ce se atinge de sinodulu din 21. Decembre a. t. s'a tinutu dupa tóte formele legale si a fostu publicatu tienerea lui conformu st. org. — Dar si acum, ca si la 26. octobre a. t. totu acelu d. parochu a fostu caus'a de nu a participatu o multime mai mare de votanti. — Par. S. Pop. . . a facutu impedecare in 26. octobre, nu-si potá ajunge scopulu in 2. Noembre, causedin impedecare prin neparticipari si in 21 Decembre, acum inse, ca se póta avé basa de protestu. — Jata dar ca invinuirile DSale sunt fictive, cáci numai partid'a DSale cérca arbitraritati, dara nici decum aceea, pre cari te incerci se-o inegresci nábtea opiniunii publice cu epitete de pseudo-liberala.

(Va urmá.)

PROTOCOLULU

Sinodulu primu eparchialu alu diecesei romane greco-orientale a Caransebesiului convocatu in Caransebesiu pe 19 Aprile/1 Mai 1870.

Siedint'a III.

tienuta in 22 Aprile/4 Maiu 1870.

(continuare)

37. Protocolulu siedintiei din 21 Aprile 3 Maiu a. c. se cetesce in tóta estensiunea sa si se autentica fora de nici o modificatiune.

38. Presiedintele archiereu denumesce pe Nicolau Popovicu de notariu ordinariu pentru siedintia de astadi, éta pe Dr. Atanasie Marienescu si pe Timoteiu Miclea de notari insemnatori pentru cuventatori.

39. Presiedintele archiereu aduce la cunoscentia, cumca deputatii Ioanu Missiciu Georgiu Mocioni, Dr. Alesiu Popovicu si Vircentiu Babesiu si-au predatu credintionalele lor.

Aceste credintionale dinpreuna cu scrisórea deputatulu Vircentiu Babesiu s'a predatu comisiunei verificátore, carea sub timpulu siedintiei cercetandu credintionalele referéza, ca Ioanu Missiciu pentru cerculu electoralu al VIII. Georgiu Mocioni pentru cerculu electoralu al X. si Dr. Alesiu Popovicu pentru cerculu electoralu al XII. se recomanda a fi verificati éta credentionalulu lui Vincentiu Babesiu cu epistol'a sa, in carea intréba déca i este permis, ca se tiena mandatulu pentru amendoué sínódele eparchiali, anume din Caransebesiu i Aradu, si in casu de denegare renuncia de mandatulu seu din cerculu electoralu al V. alu acestei diecese, ar fi de a se predá comisiunei petitionare.

Deputatii Dr. Alesandru Popovicu si Ioane Missiciu se primescu de verificati éta Georgiu Mocioni pe bas'a §-lui 4. din regulamentulu afaceriloru interne inca nu se considerá de verificatu; asemenea si Vincentiu Babesiu, alu caruia credentionalu si epistol'a se strapune comisiunei petitiunale pentru pertraptare si opiniune.

40. Presiedintele archiereu asterne petitiunea parochului Iosifu Popovicu si invetiatorulu Demetriu Novacu din Dent'a ca comun'a amestecata, pentru ca delegatiunea congressulu nationalu din Sabiu se urgeze de a duce in deplinire despartirea de serbi si de jurisdic-tiunea bisericee serbe.

Se strapune comisiunei petitiunale spre pertraptare si opiniune.

41. Inaltulu presidiu comunica Sinodulu eparchialu rogarea protopresbiteriloru eparchiali, ca luandu-se in consideratiune, cumca in urmarea statutulu organicu protopresbiterii sunt indetorati de a tienie 4 siedintie ordinarie a comitetulu protopresbiterale si 12 ale scaunulu protopresbiteralu, si asiá spelele administratiunei au crescutu intr'unu modu neprecalculatu, se se otarésca diurn'a cuviintósa pentru notariulu comitetulu si scaunulu protopresbiteralu si o suma pentru acoperirea speselor de cancelaria.

Rogarea se strapune la comisiunea financiara spre a-si dá relatiunea si opiniunea sa.

42. Presiedintele archiereu asterne rogatiunile fratii Dabieciu din Foroticu, ca órace prin unu cerculariu consistorialu s'a tátu zidirea caseloru preotiloru pe locurile easi (platiri) parochiali si pana acum'a sunt multecase zidite de mosiistramosii preotiloru sinti fara ca se se póta acelea mutá, se se con-a ase schimbá cu alte locuri de casi (platiri) de asemenea marime si calitate.

Totu cu acéta ocasiune se comunica asemenea propunere a deputatulu Timoiu clea.

Regarea si propunerea, se strapunu comisiunei petitiunale spre pertraptare si opiniune.

43. Deputatulu Teodosiu Miescu propune Onoratulu sinodu se ié in consideratiune pu-iunea financiara a deputatiloru infacisiatu se aduca otarire pentru ajutorulu deputatulu prin diurne corespondiatórie, cáci altu-m din lips'a speselor nu ar poté luá parte pertrapterile sinodali si cere, ca se se de-ida cantitatea diurnelor, modulu incassarii i ivórale de unde ar fi ca se se castige.

Acéta propunere dandu-se in scrisu se raspune comisiunei financiare spre pertraptare si opiniunare.

44. Deputatulu Dr. Alesandru Mocioni face urnatóriele propuneri de sine statatórie:

1. Onoratulu Sinodu se binevoiesca a dede, ca sustiene si elu din parte-si delegatiunea tramisa din partea congressulu nationalu spre impacatiunea cu serbii in privint'a averii isericescei.

2. Onoratulu Sinodu se binevoiesca a decide, ca vré se impoterésca totu pre aceeasi delegatiune emisa din partea congressulu nationalu si in privint'a primirei si administrarii fondulu scolaru de la Buda, carele este se se predee dieceselor Aradulu si Caransebesiulu.

3. Onoratulu Sinodu diecesanu se aléga 3 membri din sinulu seu, cari cu 3 membri alegendi din partea diecesei aradane se staruésca infintiarea unui Consistoriu in Temisóra.

4. Onoratulu Sinodu se aléga una comisiune carea se ingrigésca de modalitatea, cum sar acoperi spelele administrative bisericesce.

Comisiunea acést'a are sa se puna in co-tingere cu comisiunea financiara, carea se va emite prin Sinodulu eparchialu din Aradu, si are a substerne unu proiectu detaiatu la proc-sim'a sesiune a sinodulu eparchialu.

Aceste intrebari si respective propuneri se transpunu comisiunei financiare spre darea opiniunei.

45. Deputatii Georgiu Trapsia, Petru Sabaila, Ioane Balnosianu, Ioanu Petrovicu, Ioanu Brancovicu si Nicolau Vasilieviciu facu urnatóriele motiune:

considerandu, cumca prin dispusetiunea statutulu organicu sanctiunatu prin Maiestatea Sa cu vigóre si pentru confiniulu militariu, directiunarea scóleloru nationale romane pentru scólele confesionale e afacerea senatulu scolaru si ca prin urmare directiunea scolaru de pana acum incéta;

Considerandu, cumca Onoratulu Sinodu a decisu ca membrii tuturoru senatelor se fia deocamdata onorari — fara salariu — ;

considerandu, cumca salarisarea unui individuu (directorulu scolaru) fara functiune si cerou de activitate din partea comunelor cu scóle confesionale ar fi ilegala, si in fine

considerandu, cumca membrii senatulu scolaru au a fi mai multi, si ca numai salarisarea unuia ar fi in contr'a conclusulu On. Sinodu;

dreptu aceea facu urnatóriele motiune:

Ca directiunea scolaru nationala romana din confiniulu militariu se se sisteze, éta salariulu directorulu de pana acum'a, ce o de a se solvi prin comunele gr. or. romane, se se pre-dee sub administratiunea senatulu scolaru spre infintiarea unui fondu scolaru si spre fructificare.

Acéta motiune se strapune comisiunei petitiunale spre opiniune.

46. Paunu Iovescu deputatulu cerculu XIX face urnatóriele propunere:

Luandu in consideratiune, ca directiunea scolaru peste scólele comunale respective natiunale din rigimentele graniceresci Nr. 12. 13. 14 carea exista din timpurile mai ve-hi si nu e alésa ci denumita din partea Ministeriulu de resbelu;

luandu in consideratiune, ca directorulu respectivu avea dotorintia, ca se cerceteze scólele si se tiena esamenele anuale, a tienie

cursulu preparandicu si a intreveni la denumirea invetiatoriloru facuta din partea regimentelor respective;

luandu in consideratiune, ca de duoi ani inócei si-au perdutu aptivitatea in câtu adeseori invetiatoriulu superioru germanu séu alti individi cercetéza esamenele in scólele nóstre si ordinatiunile directiunei anumite sunt nebagate in séma, cáci scólele sunt incredite altoru autoritati si asiá sunt in pusetiune de totu trista; deci dara:

1.) Directiunea scolaru nationala de aici, pentru timpulu de acum nu e mai multu corespundiatóre, se se desfintieze;

2.) salariulu atingatoriulu directoru se se intrebuintieze cu intielegerea comunelor pentru alte scopuri scolastice;

3.) scólele se nu se mai esamineze prin invetiatoriulu germanu superioru, ci se se dechiare de confesionale si se se subordine infintiendulu senatu scolaru eparchialu, ca primulu dispunetoriu in trebile scolare in sensulu statutulu organicu;

4.) se se denumésca spre priveghiarea scóleloru comisari scolaru districtuali, cari potu se fia dintre individi invetiatori de cei mai harnici, cari fiindu totuodata si membri ai senatulu scolaru ar poté portá acéta sarcina fara spese in interesulu scóleloru;

5.) se nu se faca separatiune in trebile scolare la noi in cerculu frontariei militarié, vis-à-vis cu celu din provincialu.

Acéta propunere se transpune comisiunei petitiunare spre opiniune:

47. Deputatulu Constantinu Radulescu face urnatóriele interpelatiune.

Poporulu diecesanu cu bucuria vede, ca prin asiá numitele conferintie invetiatoresce care in totu anulu se tienne in o mare parte a diecesei prin emisii comisari diecesani dejá si aducu fructe corespundiatórie culturai poporulu, —

cu parere de reu iuse esperiandu, cumca astafelu de conferintie invetiatoresce pe teritoriulu frontariei militare nu se tienne, prin ce invetiatoriloru populari nationali li este luata ocasiunea de a-si castigá cunoscentiele de lipsa si corespundietórie timpulu pentru invetiamentu, asiá dara catra inaltulu presidiu se face urnatóriele interpelare:

1.) Are inaltulu presidiu cunoscentia de psre aceea, ca astfelu de conferintie invetiatoresce pe teritoriulu frontariei militari nu se tienne;

2.) care sunt cauzele impedecatórie;

3.) facutu-s'a prin inaltulu presidiu pasi necesari spre delaturarea impedecamintelor.

Presiedintele archiereu decliara, ca inca in siedint'a presinte voiesce a responde la acéta interpelatiune si aduce nainte, ca in confiniulu militariu intru adeveru conferintie invetiatoresce nu se tienne.

Caus'a e ca Ministeriulu de resbelu au infacisiatu unu statutu organicu modificatu si sanctiunatu de Maiestatea Sa, in urmarea acést'a influint'a organeloru militare sau sustienutu casi in trecutu; mai departe aduce inainte, ca despre acést'a a incunoscentiatu si pe Esce-lentia Sa Dlu Mitropolitu, si nu au facutu alti pasi spre delaturarea pedecileru pentru ca a voit, ca acéta cauza s'o astérna chiar sinodulu eparchialu, si e gat'a a face acele disputetiuni, ce le va affá sinodulu de bune si de lipsa.

Deputatulu interpelante Constantinu Radulescu decliara, ca e indestulitu cu acestu respunsu.

48. Deputatulu Constantinu Radulescu face urnatóriele propunere si respective interpelatiune.

Luandu in consideratiune, ca congressulu nationalu si au exprimat u voint'a pentru imbunatetirea sortii preotiloru, si a nume in principiu a primitu sistem'a de reductiune a parochieloru, propune ca onoratulu sinodu se em'ta o comisiune in obiectulu acést'a si cu date positive castigate dela Venerabilulu Consistoriu se elaboreze unu regulamentu pe bas'a sistem'e de reductiune, dorindu ca acéla se se astérna ca proiectu la sinodulu celu mai deaprópe.

Totudeodata interpeléza pre presiedintele archiereu, ca se aiba bunetate a responde, ca in câtu a satisfacutu pana acum'a acestei doringintie a congressulu nationalu. —

Presiedintele archiereu in câtu se atinge de interpelatiune raspunde inca acum'a in acéta siedintia, ca in privint'a acést'a nu a potutu face nimica pana acum'a, cáci fiindu ca acestu

objectu e a se pertraptă în sinodu, au acceptat a cunoște dorințele diecești.

Interpelantele Constantin Radulescu se declara mulțumit cu acestu răspunsu.

49. Deputatul Dr. Alesandru Mocioni aflându de lipsa pertraptarea acestui obiectu, dorește, ca această interpelațiune și respective propunere numai decâtu se se predee comisiunei petitiunare.

Propunerea această se preda comisiunei petitiunale spre opiniune.

50. Deputatul Iulianu Ianculescu face următoră interpelațiune.

Dupa § 121. punct. 5 senatulu strinsu bisericescu alu Consistoriului eparchialu are a nisui, ca sinodele parochiale se și impliněscă detorințele dupa cele ordinate in acestu statutu.

S'a intemplantu, că în comun'a bisericescă a Lugosiului cu ocaziunea implinirei postulu de diaconu, Venarabilulu Consistoriu a facutu contra sinodulu parochialu din Lugosiu întrebară, că în respectulu calitatilor recurentiloru pentru diaconu vré acelu sinodu parochialu se se țiene de decisele statutulu organicu, s'eu voiesc se se compôrte dupa statutulu provisoriu, ce a fostu în vigôre în comun'a bisericescă a Lugosiului mai nainte de introducerea statutulu organicu.

Acăsta întrebare pre langa ac'ea, că a datu anșă de neintielegere în comun'a bisericescă a Lugosiului, ni însuffa temere, că spre daun'a bisericești și autonomiei ei statutulu organicu nu se eșecuta în tôte vigôrea sa.

Deci mi-ieu libertate a îndreptă următorie întrebări catra înaltulu presidiu:

1-a are cunoscintă despre abaterea susamintită de la statutulu organicu, intemplantu în Lugosiu.

2-a are de cugetu, că în comun'a bisericescă a Lugosiului statutulu organicu se-lu sustiene în deplină vigôre.

Presedintele archiereu respunde delocu la acăsta interpelațiune și anume afla, că s'a p'ceputu în sensu sinistru acăsta causă, pentru că Consistoriulu nu au cugetatu, ca se lasă la o parte statutulu organicu și se sustiene unu statutu particulariu datu de Consistoriu înca mai nainte de sancțiunarea statutulu organicu.

Consistoriulu în caus'a diaconiei din Lugosiu numai a întrebatu comun'a bisericescă, că ce calificatiune dorește se aiba candidatulu, pentru că în statutulu organicu nu-su enumerate calificatiunile de lipsă și din acăsta causă a voit'u a scî, ôre dorește comun'a bisericescă unu candidat cu 8 clase gimnasiale, adeca mai calificatu, și crede că e ertatu a face ceva mai bine. În intielesulu scrisôrei consistoriale și chiar procedur'a consistoriului nu are de scopu a lovî în statutulu organicu, ci a esoperă unu candidat calificatu. —

Interpelantele deputatu Julianu Ianculescu se mulțumesc cu acestu răspunsu și se bucura pentru nisuintă presidentelui archiereu de a sustine statutulu organicu în tôte valôrea sa și cere ca acăsta propunere și respective interpelațiune se se puna la ordinea zilei:

La timpulu seu se va pune la ordinea zilei:

51. Deputatul Timoteiu Miclea face următoră interpelațiune catra presidiu:

Sciindu, cumca Joachimu Carciu parochulu din Comoriscă întremari lupte au trecut'u la religiunea nôstra dreptu-maritôre cu tôte parochienii sei;

Sciindu cumca sesiunea parochială a remasu în posesiunea parochulu greco-catolicu și în acestu modu numitul Joachimu Carciu a ajunsu la o stare deplorabilă materială, întreba interpelantele, că ce dispusiuni a întreprinsu parintele archiereu pentru îmbunătățirea sortii acestui preotu s'eu cum cugeta a-i pot' usură sôrtea.

Presedintele archiereu în privință sesiunei menționate respunde că a facutu pașii necesari la locurile mai înalte, dar fiindu că sunt mai multe sesiuni ocupate totu în acestu modu, și obiectulu e de a se decide du a unu principiu generalu, caus'a sesiunei menționate se vede că deastadata a remasu în suspensio, era ce se atinge de sôrtea lui Joachimu Carciu s'a resolutu, ca din sum'a capetată și menită pentru ajutorarea preotiloru seraci se-i dee de ocămdata o sumă bunisôră.

Interpelantele deputatu se declara mulțumit cu acestu răspunsu îmbucurătoriu.

52. Deputatul Tinoteiu Miclea face următoră interpelațiune:

Audindu, că comun'a Teregov'a nu vrutu se alege deputatu pentru acestu sine și comun'a Rusc'a totu din acelu cercu electoralu au alesu, întreba interpelantele, că respectivulu comisariu substernut'a protocolu scrutiniu și de-a a substernutu, ce causă p' fi de nu s'a reprezentatu deputatul din acestu cercu.

Parintele archiereu ar'eta relațiunea comisariului consistoriale Pavelu Brancoviciu adauge, că nu s'a tramisu protocolulu de scrutiniu în urmăre nu are cunoscintă deca ata comună ar fi luat'u parte la alegere.

53. Dupa acesteia presedintele archiereu conformu conclusiunii de sub punct: 34 alu protocolulu șiedintei precedente, pune la ordinea zilei alegerea membriloru onorari pentru senatulu școlarlu și dupa o cuventare deslucitôș sența, suspinde pe una diumetate de ôra șiedintă, pentru ca membrii sinodulu se se pot' consulta între sine în privință persôneleru alegeate, precum și pentru de a se pot' face combinațiunile cuviințioșe.

Redeschidindu-se șiedintă și constatandu-se dupa consemnatiunea deputatiloru presentu alaturata protocolulu sub B. că fiindu de facia 45 de deputati, majoritatea absolută este peste 23 de voturi, Presedintele archiereu provôca pe fia care dupatatu dupa nume de a dă presidiulu șiedintă sa de votisare.

Cetindu-se numele și comenele tuturoru inscrișiloru în șiedule, s'au aflatu următorii candidati:

A din cleru:

Michailu Popoviciu, Simeonu Dimitrieviciu, Ioanu Popoviciu, Ioanu Stefanoviciu, Michailu Pociariu, Nicolau Andrevicu, Alesandru Ioanoviciu, Michailu Velcenu, Nicolau Popoviciu, Jacobu Popoviciu, Atanasiu Ioanoviciu, Georgiu Pestenu, Josifu Tempea, Alesiu Popescu, Nicolae Brinzei.

B.) dintre mireni:

Andreiu Stolojanu, Vasiliu Nicolescu, Vicentiu Popu, Constantin Radulescu, Alesandru Mocioni, Simeonu Popoviciu, Ioane Missiciu, Dr. A. Marienescu, St. Antoneacu, Iulianu Ianculescu, Georgiu Trapsia, Petru Vuia, Simeonu Manguca, Ioanu Balnosiannu, Ioanu Petroviciu, Vasiliu Gurgutu, Stefanu Négoe, Dr. Alesandru Popoviciu, Ilie Megelesiu, Petru Popoviciu, Nicolae Vasileviciu, Josifu Seraciu, Ioan Brancoviciu, Georgiu Baiasiu, Ioanu Peti'a, Alesandru Atanasieviciu, Simeonu Stoianoviciu, Petru Stepanescu, Ilie Sus'a.

54. Numerandu-se voturile însemnate și controlate și luandu se în consideratiune cumca majoritatea absolută este de 23 de voturi, următorii deputati s'au proclamat de asesori consistoriali pent'u senatulu școlarlu, alesi cu majoritate absolută de voturi.

A din cleru.

1. Nicolae Andrevicu.
2. Georgiu Pestenu.
3. Michailu Pociariu.
4. Ioanu Popoviciu și
5. Michailu Velcenu.

B. dintre Mireni.

1. Stefanu Antonescu.
2. Iulianu Ianculescu.
3. Simeonu Manguca.
4. Dr. Atanasie Marienescu.
5. Vasiliu Nicolescu.
6. Vicentiu Popu.
7. Constantin Radulescu.
8. Andreiu Stolojanu.
9. Georgiu Trapsia.
10. Petru Vuja.

Fiindu-că în acestu modu senatulu școlarlu nu s'a potutu constitui prin majoritate absolută de voturi, remane ca în șiedintă viitoră se se face alegeri nône și anume pentru unu asesoru din cleru și doi din mireni.

55. Între acesteia timpulu înaintandu, presedintele archiereu închide șiedintă, declarandu, că șiedintă proxima se va țiené mané în 23 Aprilie a. e. la 9 ôre.

Ioanu Popasu m. p.
Presedinte;
Nicolau Popoviciu m. p.
notarin.

(Va urmă.)

Varietati.

— *Isbuculu de la Calugari.* Isvorulu isbucnitoriu la comun'a Calugari, este un'a dintre raritatile principale ale B'horului. Acum ni se scrie cumca calugarenii, pentru infrumșetierea loculu și latirea religiositatei, au otaritu a radică acolo și o cruce frumôșă carea se se sanțiescă în luna de rusalii. Numai deca s'ar pot' acăsta cruce se fie spre onôrea artei romaniloru din acelu țienutu!

— *Indreptare.* În nr. 40. între Varietati, numele tinerulu romanu bravu carele a scapatu pre colegulu seu de la môrte din Temisiu, de șminta s'a scrișu „Nicolou Ionu,” pentru că numele lui e „Nicolau Geanu.”

— *Societatea „Petru Maioru.”* Georgiu Popa, constrinsu de multimea atacuriloru sale, a renunțiatu la presedintia în acăsta societate, și în locu-i s'a alesu d. Iosi u Vulcanu, catra care sunt rogati a se adresă cei ce vor fi avendu de lucru cu societatea.

— *Indreptămuru* următorie șminte ce s'au stracoratu în foșioră, și a nume:

În nr. 38 pagin'a a 2, colôn'a 4, șirulu 21, în locu de „de acum,” se se citěscă: „anticu.”

În nr. 39, pag. 1, colôn'a 3, șirulu 23, în locu de „aprobabilis,” se se citěscă: „aprobabilis.”

În a-el'a-si nr. pag. 2 col. 1. șir. 2., în locu de „lapitul,” se se citěscă: „capitul.” Totu acolê șirulu 9. în locu de „se,” se se citěscă „și.”

În nr. 40. pag. 2. col. 3. șir. 6. în locu de „Montaciste,” se se citěscă: „Montaniste.” — Totu acolê șirulu 25 în locu de „Zozunu” se se citěscă: „Zozimu,” — era col. 4. a aceleisii pagini, șirulu 1. în locu de „slabu,” se se citěscă „statu.”

În a-el'a-si nr. pag. 3. col. 2. șirulu 30. în locu de „Euurgiu,” se se citěscă „Ervigiu.”

RESPUNSURI.

Dlui *Cioto* în Clusiu: Avisulu postulu despre 20 br. val. aust. pentru societatea „Petru Maioru,” l'am pedatu cassariulu societatei dlui At. Barianu.

Dlui D. M. în Fibișiu: Prenumeratiunea ni-a venitu în fauru, candu nu mai despuneșu de tôte numerele 1-17. Va rogăm alte date de grăbiți, multu vi însină.

Concursu.

Pentru ocuparea Parochiei vacante greco-rom. din *Duleu* (comitatu Carasiului) Protopresbiteratulu Jebelului. statatoria din 100 de case.

Emolumintele împreunate cu acăsta parochia sunt 20 jugere de pamentu aratoriu, 30 cibile de cucurudiu ca biru anual, și stola de le 100 de case: subscrisulu comitetu în intielegere cu D. Protopresbiteru tractualu prin acăsta scrie concursu pana în 30 Maiu a. e. pana candu doritorii de a dobandi acăsta parochia sint avisati recursurile loru proviedute cu testimoniu despre absolvarea șciintiloru teologice și cu atestatu consistorialu despre calificatiunea loru adresande sinodulu parochiale, a le șubșerne districtualniculu Protopresbiteru.

Comitetulu parochialu din *Duleu*.

(2-3) Josifu Bontila, mp. presedinte.

Concursu.

În comun'a *Selensiu-Cighirelu* comit. Aradu protopopiatulu Siriei, — se potesce unu capelanu langa veteranulu Preotu D. Ioanu Papp, nu venitu anualu de 2/4 sesiune de pamentu aratoriu, biru și stola de le 95 case, pentru care se scrie concursu pana în 31 Maiu a. e.

Doritorii de a ocupă acăsta capelană, recursurile lor — proviedute cu estrasu de botezu — testimoniu despre absolvirea teologiei și lespre calificatiune, — au de ale trimite la comitetulu parochialu din *Selensiu-Cighirelu*, — post'a ultima Pankota.

Selensiu-Cighirelu 16 maiu 1870.

Comitetulu parochialu.

Cu invoirea mea: Nicolae Beldea mp. Adminis. protopresbiteralu. (2-3)

Concursu.

Prin mulțimirea Dlui investitoriu Traianu Calbasa, deveni școlă gr. or. rom. confesiunala din *Mocerisiu* vacanta. în protopresbiteratulu Mehadieș; deci pentru ocuparea postulu investitorescu se scrie concursu cu terminu pana la finea lui Juniu a. e.

Salarulu în bani gata consta 63 fl. v. a., 12 meti de cucuruzu în bôbe, 12 stangini de lemne pentru sine și încaldirea acôiei cortelu naturalu, și gradina de legume.

Doritorii de ocupă acestu postu, vor avé se produca tôte documintele dupa *Statutul Organicu*, și petitiunile astfelu adiustate le vor șpedă la comitetulu parochialu.

Mocerisiu, în 13. Aprilie 1870.

(2-3) Comitetulu parochialu.

Cu contielegerea respectivulu oficialatu protopresbiteralu.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de capelanu în comun'a *Lalasințiu* (comitatu Carasiu) Protopresvit. Lipovii se deschide concursu. Respectivulu va avé 2 Jugere de livôda, 5 1/4 Jugere de aratura, și 533 □. de gradina, apoi birulu de la 30 de case à 1/2 metiu pos. de cucuruzu s'eu 1. în bani.

Doritorii de a ocupă postulu acestu, sunt avisati a-si trimite recursurile la subscrisulu Comitetu parochialu pana în 7. Juniu c. v. 1870.

Lalasințiu, 10 Maiu 1870.

Comitetulu parochialu.

Cu acirea mea: Ioanu Tieranu mp. prot. Lipovii. (2-3)

Concursu.

Pentru ocuparea postulu investitorescu din comun'a greco-orientala Romana din *Căcoș'a*, protopresbiteratulu Oravitiei, terminu pana în finea lunei lui maiu anu'u curinte.

Salarulu investitorescu se cuprinde

1. În banii gata 126 fl. v. a.
2. 20. Meti de grâu.
3. 20. Meti de cucuruzu.
4. Una maje de lardu.
5. Una maje de sare.
6. 25 lb. de lumine.
7. 10 orgii de lemne pentru prunci și Investitoriu
8. Cortelu liberu și
9. 2 lantie de pamentu pentru șemnatură.

Doritorii de a dobandi acestu postu investitorescu au se produca în Originalu:

1. Atestatu de calificatiune de la Veneratulu consistoriu alu Caransebesiului.
2. Atestatu despre absolvirea cursulu preparandiulu din Aradu.
3. Alte Atestate despre șciintiele castigate nainte de intrarea în Institutulu pedagogicu.
4. Atestatu despre portarea morală.
5. Atestatu de botezu.

Petitiunile astu-felu adiustate le vor șpedă la Protopresbiterulu Districtualu din Oravitia. Petitiunile lipsite de usu însemnatele atestate, nu se vor luă în consideratiune.

Căcoș'a, în 13 Maiu 1870.

Comitetulu parochialu.

În contielegerea protopresbiterulu.

(2-3) Iacobu Popoviciu.

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa înșciințarea telegrafica din 4 juniu.)

Imprum. de statu convertatu cu 504 60.20 Imprum. nationalu 69.85 Actiunile de creditu 254.20; — sortiurile din 1860: 96.40; sortiurile din 1864: 117.10; Oblegatiunile de șarcinari de pamentu, cele ung. 79.75; banatice 78.50; transilv. 76. — bucovia. 73.25 argintulu 120.25; galbenii 5.79 napoleonii 9.76.